

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 10. 4. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0074/SO/2024

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie vysielania: AR/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedníčky senátu doc. PhDr. Anikó Dušíkovej, CSc. a členov senátu Ivana Bindasa a PhDr. Marty Danielovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0074/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby Rádio Slovensko vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 22. 4. 2024

Z: PgO

Odbor: ReO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 10. 4. 2024

Podnet na preverenie č. 0074/SO/2024 zaevidovaný dňa 23. 1. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Z prvej ruky
Deň a čas vysielania: 22. 1. 2024 12:30 hod.

Programová služba: Rádio Slovensko
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo autorizácie: AR/1

Dátum: 3. 4. 2024

OBSAH PODNETU:

„relácia k chystaným zmenám v prokuratúre SR a trestného zákona . Absolútne nevyvážená a jednostranná relácia, lebo tam boli pozvaný len politický kritici chystaných zmien v prokuratúre , ktorý zavádzajúcim spôsobom dehonestovali úmysel koalície .

Dokedy bude rozhlas hlásnou trúbou len a len opozície - to je akože verejno-právna mediálna inštitúcia ?????“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Hostami relácie *Z prvej ruky* zo dňa 22. 1. 2024 boli Radovan Geist, analytik portálu Euractiv.sk a Radoslav Štefančík, politológ z Ekonomickej univerzity v Bratislave. Reláciu *Z prvej ruky* vysielateľ charakterizuje:

Rádio Slovensko v relácii Z prvej ruky prináša aktuálne debaty na politické, občianske a spoločenské témy, ktoré rezonujú v spoločnosti.

Reláciu vysielanú 22. 1. 2024 uviedol vysielateľ RTVS na svojich web stránkach nasledovne:

Hlasovanie o Slovensku na pôde Európskeho parlamentu prenieslo politický boj koalície s opozíciou mimo našich hraníc. Dôvodom sú zmeny v trestnom systéme, no aj zámer vlády zrušiť úrad špeciálnej prokuratúry. Sú ohrozené eurofondy v prípade, že koalícia pretlačí svoje návrhy cez Národnú radu SR? Ako máme vnímať hlasovanie Európskeho parlamentu?

V úvode relácie po privítaní a predstavení hostí moderátorka informovala poslucháčov, že novela Trestného zákona z vládnej dielne sa stala témou aj v Európskom parlamente, že europoslanci kritizujú navrhované zmeny, obávajú sa, že vláda by mohla stratiť schopnosť bojovať proti korupcii a chrániť peniaze daňových poplatníkov z celej únie. Zmienila sa, že, naopak, premiér Robert Fico tvrdí, že opozícia hucká orgány Európskej únie proti Slovensku a vládna koalícia by mala proti zasahovaniu Európskeho parlamentu zakročiť. Následne v relácii zazneli na uznesenie Európskeho parlamentu protichodné reakcie od R. Fica (Smer-SD) a M. Šimečku (PS) a komentáre pozvaných hostí. R. Geist spochybnil vyslovené sprisahanie či lobby europoslancov a upriamil pozornosť aj na kritické vyjadrenia tak komisára pre oblasť spravodlivosti, ako aj Európskej prokuratúry, ktorá varovala pred chystanými krokmi vlády. Na konštatovanie moderátorky, že uznesenie Európskeho parlamentu nie je záväzné, reagoval R. Štefančík tvrdením, že je dôležité, že sa hovorí o Slovensku na pôde európskych inštitúcií, pričom Európsky parlament nie je úplne bezvýznamná inštitúcia, a je možné, že financovanie z Európskej únie bude ohrozené aj na Slovensku. Na možnosť straty eurofondov ako trest za porušovanie princípov právneho štátu reagoval R. Geist prejednaním možných postupov Európskej komisie, ak prejde chystaná reforma Trestného zákona a Trestného poriadku v súčasnej podobe. Uviedol, že Európska komisia najskôr upozorní Slovensko, že porušuje pravidlá právneho štátu, pričom pôjde o použitie pravidla, ktoré umožňuje podmienené čerpanie európskych peňazí funkčným právnym štátom. Po tomto upozornení Európska komisia bude rokovať so slovenskou vládou o tom, aké zmeny treba urobiť, aby sa ten stav zvrátil späť, a ak slovenská vláda nezareaguje v priebehu mesiacov, môže byť na stole pozastavenie európskych peňazí, ktoré schvaľuje v konečnom dôsledku Európska rada. Upozornil, že tá schvaľuje toto uznesenie kvalifikovanou väčšinou a nemôže ho zablokovať jedna

krajina, ktorou by mohlo byť napríklad Maďarsko. Moderátorka uviedla príklady zmrazených eurofondov krajín Poľska a Maďarska a spýtala sa, o koľko peňazí by mohlo prísť Slovensko. Podľa R. Geista Európska komisia navrhne zmrazenie peňazí tak, aby bolo proporcionálne, čo znamená, že môže ísť o všetky zvyšné peniaze z fondu obnovy, môže ísť o všetky zvyšné eurofondy, ktoré sa ešte nezačali čerpať v novom programovom období, môže ísť o všetky zvyšné poľnohospodárske platby, môžu to byť miliardy eur, ale môže to byť aj menej peňazí a závisí to od toho, ako to Európska komisia vyhodnotí. Na otázku, či vláda po tlaku opozície, Európskej prokuratúry, Európskej komisie či prezidentky Z. Čaputovej pristúpi k zmenám v novele Trestného zákona R. Štefančík vyjadril presvedčenie, že neočakáva, že táto vládna koalícia bude počúvať protestujúcich ľudí na námestiach, ale že oveľa dôležitejším faktorom bude práve tlak Európskej únie. Vláda sa nevzdá plánu zrušiť Úrad špeciálnej prokuratúry, ale je možné, že v niektorých aspektoch, ako sú konkrétne sadzby za jednotlivé trestné činy, alebo väčšia ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti, môže ustúpiť, aby uspokojili práve požiadavky zo strany Európskej únie. Zmrazenie eurofondov by podľa neho nemalo veľký dopad na voličov vládnej koalície. R. Geist uviedol, že cieľom stopnutia peňazí nie je potrestať Roberta Fica a znížiť jeho popularitu, ale ochrana finančných záujmov Európskej únie, teda európskych občanov, a že tento nástroj bol vytvorený na to, aby v každom členskom štáte bola dostatočná záruka, že ak sa európske peniaze zneužijú, tak to zneužitie bude vyšetrené a peniaze sa vrátia do európskeho rozpočtu. Podľa neho nejde o politický trest pre konkrétnu vládu, ale ide o ochranné alebo preventívne opatrenie na to, aby sa nezneužívali európske peniaze, ktoré sú v konečnom dôsledku aj našimi vlastnými peniazmi. Na doplňujúcu otázku, ako efektívne je zmrazenie eurofondov R. Geist konštatoval, že krajiny sú prinútené k tomu, aby rokovali, pričom tento krok znižuje aj dôveryhodnosť krajiny v očiach investorov. Nielen investorov, ktorí chcú postaviť nejakú fabriku, ale investorov, ktorí nakupujú štátny dlh, a ak hrozí, že krajina nebude schopná investovať do takých základných vecí ako infraštruktúra, školstvo a pod., tak to zhoršuje aj imidž krajiny v očiach investorov a hospodárska škoda je v konečnom dôsledku väčšia, než tých pár desiatok miliárd, ktoré neprídu do krajiny vďaka zmrazeniu eurofondov. Na otázku, či sa nestali eurofondy nástrojom politického obchodu, uviedol príklad Maďarska, kde EK v prípade reforiem v oblasti súdnictva dospela k názoru, že reformy čiastočne pomohli zvýšiť nezávislosť maďarského súdnictva, a preto časť peňazí Maďarsku odblokovala. Z hľadiska politického (zhoda medzi uvoľnením peňazí a tým, že Viktor Orbán de facto umožnil otvorenie prístupových rokovaní s Ukrajinou) konštatoval, že V. Orbán využíva blokovanie rôznych hlasovaní, predtým blokoval hlasovanie o spoločnej pozícii ku zdaňovaniu firiem v Európe a podobne, čiže využíva tieto blokovania na to, aby si získal nejaké ústupky zo strany Európskej únie, najmä tie, ktoré najviac potrebuje, a to sú európske peniaze. Správanie V. Orbána zhodnotil R. Štefančík ako vydieranie i v súvislosti so zdržovaním členstva Švédska k NATO. Podľa neho Maďarsko patrí medzi tie štáty, ktoré berú z Európskej únie čo najviac, pričom na druhej strane sú štáty, hlavne zo západnej Európy, ktoré menej berú, ako dávajú. Maďarsko spolu s Poľskom, ako aj s Lotyšskom, resp. so štátmi bývalého socialistického bloku čerpajú významnú časť z európskych peňazí, ktoré by im určite chýbali pri financovaní množstva projektov. Na otázku, ako na toto pozerajú tie krajiny, ktoré dodržiavajú princípy demokracie R. Geist uviedol, že tento nástroj bol prijatý práve preto, aby európske peniaze, ktoré majú pomôcť krajinám bývalej východnej a strednej Európy ekonomicky dobiehať zvyšok Európskej únie končili tam, kde končiť majú. A práve informácie o relatívne vysokej miere korupcie, informácie o tom, že aj prípady, na ktoré napríklad poukázal OLAF, neboli ďalej vyšetrowané, nedostávali sa pred súd, neboli odsúdené, prispeli k tomu, že bol rastúci tlak na vytvorenie takéhoto nástroja. Poukázal na to, že na Slovensku zatiaľ existuje aspoň to, že Európska prokuratúra vystúpila pomerne ostro proti plánovaným krokom, ktoré, ak by prešli, tak reálna šanca vyšetrowať akékoľvek podvody s európskymi peniazmi na Slovensku by bola nižšia. No to by sa netýkalo iba Slovenska, pretože aj na Slovensku sú orgány spolupracujúce na vyšetrowaní cezhraničných zločinov, čiže by to oslabilo vyšetrowanie podvodov v celej Európskej únii. Na otázku moderátorky, ako vnímajú zásadné zmeny v trestnom práve a vymáhaní spravodlivosti firmy, spoločnosti, zahraniční investori, ktorí sú na Slovensku, alebo zvažujú investovať na Slovensku, R. Štefančík uviedol, že právna stabilita a vymožiteľnosť práva je jedným z dôležitých kritérií na to, aby sa nejaká firma, nejaký zahraničný investor rozhodol dať svoje portfólio, svoje peniaze práve do nejakej krajiny, že firma si musí byť istá, že podniká v právne čistom prostredí, kde miera korupcie je na nízkej úrovni. R. Geist uviedol, že odliv

investorov nie je proces, ktorý začne o mesiac, keď sa takéto niečo stane, ale je to proces postupný. Uviedol príklad Maďarska, ktorému sa ekonomicky pomerne slabo darí, čo ale podľa neho nie je iba dôsledok stopnutých peňazí, ale je to aj dôsledok toho, že ekonomika je spolitizovaná, že sa tam presadili skupiny a ľudia blízki vládnej moci, čo nie vždy znamená najefektívnejšie ekonomické rozhodnutia. Na otázku, ako to vplýva na vládny dlh a za koľko si budeme požičiavať, uviedol príklad Maďarska, ktoré má spomedzi členských krajín Európskej únie jednu z najväčších rizikových prirážok. R. Štefančík upozornil, že v danom prípade by sme si buď menej požičali, prípadne by sme mali vyšší štátny dlh. A keďže táto vláda si zaumienila práve na rok 2024 štátny dlh postupne znižovať, malo by to negatívny dopad na verejné financie, čo by mohli voliči, tak koalíční ako aj opoziční, následne pocítiť. Na záverečnú otázku, či súboj medzi opozíciou a koalíciou, ktorý sa presunul za hranice Slovenska do Európskeho parlamentu môže mať vplyv na prezidentské voľby R. Štefančík uviedol, že určite zvyšuje šancu Ivana Korčoka, pretože Ivan Korčok môže postaviť svoju predvolebnú rétoriku práve aj na tom, že politika Roberta Fica, resp. vládnej koalície, kam patrí aj P. Pellegrini, sa uberá zlým smerom. Otázne podľa neho je, ako uchozí svoju predvolebnú kampaň P. Pellegrini, pretože voliči Smeru, Slovenskej národnej strany, sú voliči, ktorí sú neraz kriticky zameraní voči Európskej únii a to, čo sa deje, respektíve to, že k nám z Bruselu prichádza nejaká kritika, môže byť naopak výhodou P. Pellegriniho. Uviedol tiež, že volebná kampaň prezidenta často nie je o konkrétnom obsahu, ako skôr o forme a pripomenul rôzne formy nekalej komunikácie, nekalej súťaže, hoaxov, poloprávď či otvorených klamstiev, ktoré budú podľa neho prítomné aj v tejto predvolebnej kampani.

Reláciu *Z prvej ruky* charakterizuje vysielateľ ako reláciu prinášajúcu aktuálne debaty na politické, občianske a spoločenské témy, ktoré rezonujú v spoločnosti. Diskutovanými témami monitorovanej relácie boli aktuálne publicistické témy ako hlasovanie o Slovensku na pôde Európskeho parlamentu z dôvodov chystaných zmien v trestnom systéme, zámer vlády zrušiť úrad špeciálnej prokuratúry, ohrozenie čerpania eurofondov. V tomto zmysle možno považovať program za aktuálnu publicistiku. Vzhľadom na to a tiež vzhľadom na výhrady podávateľov podnetu sme namietaný obsah analyzovali z hľadiska § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.:

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný (...)

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

V monitorovanej relácii hostia prezentovali svoje názory na kroky europoslancov vyjadrujúcich obavy z vládou navrhovaných zmien v Trestnom zákone, ktorou by Slovensko podľa nich mohlo stratiť schopnosť bojovať proti korupcii a chrániť peniaze daňových poplatníkov nielen doma, ale ohroziť v tomto smere aj celú EÚ, ako aj na tvrdenia, že dané kroky sú koordinované opozíciou, škodia Slovensku a vládna koalícia by mala proti zasahovaniu Európskeho parlamentu zakročiť.

Hostiami relácie neboli politici, ale analytici Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity a Radovan Geist, odborník na európsku politiku z portálu EurActiv. Obaja hostia prezentovali svoje názory na posúdenie danej problematiky. Vyjadrili sa k fungovaniu EÚ, Európskeho parlamentu a Európskej komisii a k ich nástrojom, ktoré majú možnosť využívať za účelom ochrany členských štátov EÚ, medzi ktoré patrí aj možnosť pozastavenia eurofondov v prípade nedodržania záväzkov voči platnej legislatíve EÚ. Na hrozby a potenciálne riziká pre budúci negatívny vývoj členských krajín v nedodržaní európskej legislatívy poukázali konkrétnymi príkladmi Maďarska a Poľska. R. Geist ako predstaviteľ EurActivu sa venoval viac otázkam čerpania finančných prostriedkov z EÚ, uviedol presné pravidlá a postupy pri podozrení z porušovania pravidiel umožňujúcich podmienené čerpanie európskych peňazí. R. Štefančík z pozície politológa hodnotil danú problematiku viac z pohľadu jej dopadu na spoločensko-politickú situáciu na domácej politickej scéne. Obaja hostia sa zhodli v názore, že za potenciálnym stopnutím peňazí z eurofondov nie je zníženie popularity súčasnej vlády, ale ochrana finančných záujmov Európskej únie a zabránenie zneužívania európskych peňazí, ktoré hrozia

prijatím súčasnej podoby návrhu Trestného zákona. Kriticky sa vyjadrili k osobe V. Orbána, jeho politiku voči EÚ označili v mnohých prípadoch za vydieranie. Poukázali na možný odliv investorov v prípade nedodržiavania medzinárodných záväzkov Slovenska voči EÚ a jej negatívny dopad pre rozvoj krajiny. R. Štefančík v závere relácie krátko zhodnotil aj vplyv či dopad danej témy na nastávajúce prezidentské voľby.

Podľa nášho názoru boli princípy objektívnosti a nestrannosti debaty dodržané. Hostia – politológ a odborník na európsku politiku z portálu EurActiv tlmočili názory nie straníckej, ale z hľadiska svojho odborného zastúpenia. Na danú tému relácie vnímanú v širších súvislostiach prezentovali svoje vlastné názory, na ktoré im bol vyčlenený pomerný čas. Nezaznamenali sme neobjektívne stránenie zo strany moderátorky k prezentovaným informáciám a témam.

Na margo výhrad podávateľa podnetu voči nevyváženosti a jednostrannosti relácie, v ktorej boli údajne zastúpení len kritici chystaných zmien v prokuratúre, ktorí *zavádzajúcim spôsobom dehonestovali úmysel koalície* uvádzame, že dramaturgia programu, výber tém a skladba hostí diskusných programov spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje danú kompetenciu vysielateľa, do výberu hostí relácie nezasahuje. Výber hostí neprezentoval zástupcov súčasnej politickej obce, predstavoval názory časti odbornej verejnosti v zastúpení profesie politológa a ekonomického analytika. To, že sa hostia v niektorých témach zhodnú, ako to bolo napríklad s názorom na hodnotenie politiky a osoby V. Orbána voči EÚ, či v nástrojoch EÚ na vyžadovanie nápravy pri nedodržiavaní európskej legislatívy jednotlivými členskými štátmi EÚ ešte nemusí byť v rozpore s objektivitou relácie, podstatné je, aby bola v súlade s kritériami objektivity diskusia ako celok. V relácii sme nezaznamenali zmienky, ktorými by hostia relácie *zavádzajúcim spôsobom dehonestovali úmysel koalície*, ako tvrdí podávateľ podnetu. Podľa nášho názoru princípy objektivity boli zachované, poslucháč si na základe názorov hostí a na základe položených a doplňujúcich otázok zo strany moderátorky mohol na preberané témy vytvoriť svoj vlastný úsudok.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním relácie *Z prvej ruky* zo dňa 22. 1. 2024 nedošlo k porušeniu **§ 25 písm. b)** zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0074/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Z prvej ruky

Deň vysielania: 22. 1. 2024

Čas vysielania: 12:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

12:30 h

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Novela Trestného zákona z dielne vlády sa stala témou aj v Európskom parlamente. Minulý týždeň prijali europoslanci uznesenie, ktoré navrhované zmeny kritizuje. Európski zákonodarcovia sa obávajú, že vláda by tak mohla stratiť schopnosť bojovať proti korupcii a chrániť peniaze daňových poplatníkov z celej únie. Nové pravidlá totiž rušia Úrad špeciálnej prokuratúry, ktorá sa zaoberá najzávažnejším trestnými činmi a korupciou a zároveň zmierňujú tresty za niektoré majetkové trestné činy. Premiér Robert Fico tvrdí, že opozícia špiní Slovensko a vládna koalícia by mala proti zasahovaniu Európskeho parlamentu zakročiť. Hrozí nám, že prideme o eurofondy a vydáme sa na cestu Maďarska a Poľska? Aký vplyv má uznesenie na renomé Slovenska v zahraničí? Aj o tom bude dnešná relácia Z prvej ruky. Hostami sú politológ Ekonomickej univerzity, Radoslav Štefančík. Dobrý deň.“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Dobrý deň prajem.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„A odborník na európsku politiku, Radovan Geist z portálu EurActiv.“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Dobrý deň.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Od mikrofónu pozdravuje Tamara Lištiaková. Páni, vypočujme si reakcie na uznesenie Európskeho parlamentu. Najprv premiér Robert Fico.“

Robert Fico, premiér SR:

„To je rukopis opozičných slovenských europoslancov, ktorí narozprávali svojim kolegom v Európskom parlamente nezmysly, nepravdy a tie sa nakoniec prejavili aj v obsahu tohto dokumentu. Títo slovenskí opoziční europoslanci huckajú orgány Európskej únie proti Slovensku. Nahovárajú tieto inštitúcie, aby voči Slovensku prijali rôzne tresty, napr. pozastavenie využívania európskych fondov.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Michal Šimečka, predseda opozičnej strany Progresívne Slovensko.“

Michal Šimečka (PS), predseda strany:

„Máme takmer 500 europoslancov zo všetkých členských krajín, ktorá Robertovi Ficovi odkazuje, že ohrozuje právny štát na Slovensku a že je to problém pre celú Európsku úniu.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist, text uznesenia vznikol po rozprave v pléne Európskeho parlamentu z polovice decembra. Vystúpilo v nej okolo 30 zákonodarcov, medzi nimi aj 13 z celkového počtu 14 slovenských europoslancov. Do akej miery reagoval europarlament práve na ich tvrdenia a do akej miery európske inštitúcie sledujú to dianie u nás vo vlastnej réžii? Má teda Robert Fico pravdu?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Ak má Robert Fico pravdu, tak potom traja europoslanci za stranu Smer, ktorí sú tam, si nerobili svoju robotu alebo mali slabé argumenty, nedokázali presvedčiť ostatných europoslancov. Každý z europoslancov sa rozhoduje podľa svojho vedomia a svedomia. Má informácie. Samozrejme, že má

informácie aj od iných europoslancov, poslancov z krajiny, o ktorej sa o ktorej sa rokuje, ale má iný zdroj informácií. Čiže vidieť za tým nejaké sprisahanie je úplný nezmysel. O to viac, že nejde iba o Európsky parlament. To, čo sa, to čo zaznelo v Európskom parlamente, bolo aj vyjadrenie komisára pre oblasť spravodlivosti, ktorý bol tiež opatrný, ale kritický k tomu čo, k tomu čo plánuje vláda a a o niečo neskôr prišlo vyjadrenie Európskej prokuratúry, ktorá varovala pred krokmi. Čiže myslieť si, že akýkoľvek europoslanec dokáže toto všetko zorganizovať. No, nie je to tak. Európske inštitúcie rozhodujú podľa toho, aké informácie majú a tie majú aj z iných zdrojov.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„A akých zdrojov?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Sú to oficiálne zdroje. Ak Európska prokuratúra vypracovávala právnu analýzu chystaných krokov, tak pracovala s tým, čo vieme o tom, čo sa vláda chystá robiť. A to už vlastne nie je žiadne tajomstvo, pretože to, čo ste spomínali na začiatku od skracovania, teda znižovania trestov, skracovania premlčacích dôb až po plány rušenie prokuratúry a reorganizácie vyšetrovania, to sú známe veci. No a potom spoznanie európskeho práva. Čiže je to analýza toho, ako plánované kroky, ktoré ak budú prijaté, bude sa nimi zaoberať Európska komisia, odporujú alebo neodporujú európskym pravidlám v oblasti ochrany právneho štátu.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Rozumiem, pán Štefančík. Za uznesenie hlasovalo 496 zo 630 prítomných poslancov. Treba ale povedať, že uznesenie Európskeho parlamentu nie je záväzné. Akú má teda váhu?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Dôležité je, že to hovorí niečo o Slovensku a Slovenskej republike na pôde európskych inštitúcií. Európsky parlament zase nie je úplne bezvýznamná inštitúcia, nie je to bezvýznamný orgán. Je možné, že nakoniec aj členovia Európskej komisie sa môžu v budúcnosti alebo zrejme v blízkej budúcnosti riadiť tým, čo odporúčali alebo za čo hlasovali jednotliví európski poslanci. Takže úplne by som to nezľahčoval. Uvidíme nakoniec, ako zareagujú ostatné inštitúcie Európskej únie a predovšetkým Európska komisia, či si zoberie k srdcu jednotlivé výčitky a jednotlivé požiadavky, ktoré sú v danom uznesení naformulované, a že či skutočne náhodou potom nedôjde k tomu, že financovanie z Európskej únie bude ohrozené aj na Slovensku.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist, hovorí sa, že Slovensko teda môže prísť o eurofondy ako trest za porušovanie princípov právneho štátu. Ako ďaleko sme reálne od toho? Čo všetko by sa teda muselo stať, aby sme skutočne prišli o peniaze?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Prvým krokom je, že budú schválené zmeny, ktoré navrhuje vláda, v parlamente prejdú. Bude sa reformovať Trestný zákon, Trestný poriadok, proste všetky tie zmeny prejdú. Následne Európska komisia tieto zmeny preskúma a nepochybujem, že už má urobenú nejakú predbežnú právnu analýzu, alebo proste sleduje to. Čiže do tej miery, do akej to, čo bude schválené, bude blízke tomu, čo je, čo zatiaľ poznáme ako návrh, tak bude pomerne rýchla aj reakcia Európskej komisie. A ak to bude podobné tomu, čo dnes vieme, tak Európska komisia upozorní Slovensko, že porušuje pravidlá právneho štátu. Nepôjde teraz o použitie článku 7, ale pôjde o použitie pravidla, ktoré umožňuje podmienené čerpanie európskych peňazí funkčným právnym štátom. Čiže po tomto upozornení Európska komisia bude rokovať so slovenskou vládou o tom, aké zmeny treba urobiť, aby sa ten stav zvrátil späť. Ak slovenská vláda nezareaguje v priebehu mesiacov, môže byť na stole pozastavenie európskych peňazí, ktoré schvaľuje v konečnom dôsledku Európska rada. Ale, tá schvaľuje toto uznesenie kvalifikovanou väčšinou, čiže nemôže ho jedna krajina zablokovať.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Takže premiér Fico sa nemôže spoliehať na pomoc, prípadne zo strany Viktora Orbána.“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Nemôže sa. A práve preto je dôležité, že to, čo sa deje, sa deje podľa pravidiel podmienenosti európskych peňazí a nie to článok 7, ktorý hovorí všeobecne o ochrane právneho štátu.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Například Polsku zmrazil Brusel 76 miliard eur. Maďarsko má stále stopnutých vyše 20 miliard eur. Koľko peňazí je v hre v prípade Slovenska? Vieme to, pán Geist.“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„To je ťažké povedať, pretože Európska komisia navrhne opatrenie tak, teda zmrazenie peňazí tak, aby bolo proporcionálne, čo znamená, že môže ísť o všetky zvyšné peniaze z fondu obnovy, môže ísť o všetky zvyšné eurofondy, ktoré de facto sa ešte nezačali čerpať poriadne v tom novom programovom období, môže ísť o všetky poľnohospodárske platby, zvyšné. Čiže môžu to byť v zásade miliardy eur. Môže to byť menej peňazí, závisí od toho, ako to Európska komisia vyhodnotí.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Štefančík, protesty v uliciach neprestávajú. Veľmi kriticky sa k plánu novelizovať Trestný zákon vyjadrila nielen opozícia, ale ako hovoril aj pán Geist, Európska prokuratúra pod vedením Lindy Kóvesiovej, Európska komisia, rovnako prezidentka Zuzana Čaputová. Očakávate, že vláda pristúpi k zmenám a vypočuje podľa vás niekoho z nich alebo obráti kormidlo až pri prípadnom zmrazení eurofondov, ak vôbec?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Neočakávam, že táto vládna koalícia bude počúvať ľudí, ktorí sa zatiaľ s týždennou pravidelnosťou stretávajú na ulici, na námestiach a protestujú práve proti tým zmenám, ktoré ste menovali. Myslím si, že oveľa dôležitejší faktor bude práve tlak Európskej únie, pretože tu už nejde len o voliča, tu už ide skutočne o nemalý balík financií a myslím si, že práve tento tlak Európskej únie môže spôsobiť, že dôjde k určitým korekciám jednotlivých plánov. Nakoniec aj Peter Pellegrini pred niekoľkými dňami povedal, že ak sa tieto návrhy dostanú do prvého, respektíve do druhého čítania, tak môže dôjsť k nejakým konkrétnejším zmenám. Ale čo je teda dôležité, že nenačrtoľ, že aké zmeny by to mohli byť. Zrejme sa nevzdajú toho plánu zrušiť Úrad špeciálnej prokuratúry, ale je možné, že v niektorých aspektoch, ako sú konkrétne sadzby za jednotlivé trestné činy alebo práve možnože väčšia ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti, tak možnože v týchto veciach môžu ustúpiť, aby uspokojili práve požiadavky zo strany Európskej únie. Len sa skutočne obávam, že čo sa týka úradu špeciálneho prokurátora, tam zvíťazia tie úzko stranické záujmy.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Ak by Slovensku únia skutočne zmrazila fondy, potrestali by voliči, a teda myslím aj voličov Smeru, Hlasu a SNS, súčasnú koalíciu? Pán Štefančík.“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Otázne je, že do akej miery by tieto peniaze zmrazili, resp. koľko alebo v akom objeme by peniaze neprichádzali do Slovenskej republiky. Otázne je, že aké projekty by boli zastavené a aké projekty by boli stopnuté predĺžením. My dobre vieme, že aj keď sa napríklad zastaví výstavba diaľnic, poprípade ak sa zastavia niektoré ďalšie veci, tak to nemá nejaký priamy efekt alebo priamy dopad na voličské rozhodovanie. Otázne samozrejme je, že ako by napríklad hospodárili práve poľnohospodári, či by to na nich potom konkrétne nemalo negatívny efekt a až potom by sa to mohlo odraziť na voličskom správaní. Ale myslím si, že ten prvý dojem, ten prvý krok, ten ten by nebol zase taký efektívny.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist, reakcia.“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Je treba dodať, aby aby nevznikol mylný dojem, že stopnutím alebo cieľom stopnutia peňazí je potrestať Roberta Fica, alebo dokonca znížiť jeho popularitu, spôsobiť, aby nevyhral ďalšie voľby. Tie peniaze budú stopnuté preto, ak budú zopnuté, aby sa ochránili finančné záujmy Európskej únie, teda európskych občanov, aj nás, aj my sme európski občania. Nástroj bol vytvorený na to, aby v každom členskom štáte bola dostatočná záruka, že ak sa peniaze európske zneužijú, tak to zneužitie bude vyšetrené a tie peniaze sa vrátia potom do európskeho rozpočtu. Ak nefungujú inštitúcie právneho štátu, tak takáto záruka nie je. Čiže to nie je politický trest. To nie je trest pre konkrétnu vládu. To je, nazvime to ochranné alebo preventívne opatrenie na to, aby sa nezneužívali európske peniaze, ktoré sú v konečnom dôsledku aj našimi vlastnými peniazmi.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist, ako efektívne je zmrazenie eurofondov, pokiaľ ide o teda vynucovanie dodržiavania demokracie? Môžete to ilustrovať na spomínanom Maďarsku či Poľsku? Zaradila Varšava a Budapešť spiatočku k právnemu štátu?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Do istej miery áno. Minimálne začali rokovať. Ak to porovnáam s tým, čo mala Európska únia dovtedy, pokiaľ sa vytvoril tento inštitút podmienene európskych peňazí, to znamená článok 7, ktorý v konečnom dôsledku hovorí, že krajina môže stratiť hlasovacie práva v rade, čo je naozaj vážny trest. Lenže na takéto niečo ste potrebovali jednomyselné rozhodnutie Rady, kde Maďarsko mohlo podržať Poľsko, Poľsko podržala Maďarsko. Teraz by to isté fungovalo medzi Slovenskom a Maďarskom. Čiže nebol to efektívny nástroj. Toto je nástroj, ktorý kde sa naozaj rozhoduje kvalifikovanou väčšinou. A tie valy to boli. Či už je to maďarská vláda, ktorá čerpá veľa peňazí z európskych z európskeho rozpočtu, kde verejné investície závisia aj od týchto európskych peňazí. Alebo by to bola teoreticky slovenská vláda, či to bola poľská vláda. Tie vlády boli nejakým spôsobom prinútené k tomu, aby museli, aby museli rokovať. A navyše nejde iba o konkrétne projekty, ktoré sa investujú, teda financujú z európskych peňazí. Takýto krok znižuje aj dôveryhodnosť krajiny v očiach investorov. Nielen investorov, ktorí chcú postaviť nejakú fabriku, ale investorov, ktorí nakupujú štátny dlh. Ak tá krajina, ak hrozí, že tá krajina nebude schopná, ako keby investovať do takých základných vecí ako infraštruktúra, školstvo a tak ďalej a tak ďalej, tak samozrejme to zhoršuje aj imidž krajiny v očiach investorov. Čiže tá hospodárska škoda je v konečnom dôsledku väčšia než tých pár miliárd alebo desiatok miliárd, ktoré neprídu do krajiny.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist, Európsky parlament ale hrozí žalobou Európskej komisii za to, že uvoľnila vyše 10 miliárd zo zmrazených eurofondov pre Maďarsko, čo je približne tretina. Skutočne urobila Budapešť dostatočné úpravy v rámci reformy súdnictva? Totiž viacerí pozorovatelia tvrdia, že Viktor Orbán zatlačil na komisiu s tým, že ak komisia neuvolní eurofondy, tak on zase neumožní celej únii začatie prístupových rokovaní s Ukrajinou a rovnako prijatie ďalšieho rozpočtu a s ním aj ďalšiu pomoc pre Kyjev. Komplikované. Jednoducho sa teda spýtam. Nestali sa eurofondy nástrojom politického obchodu?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Môžeme sa na to pozrieť formálne alebo politicky. Formálne Európska komisia alebo jej právna služba vyhodnotila reformy, ktoré Maďarsko urobilo v máji, ktoré mali posilniť nezávislosť súdnictva od politickej moci. Dospela k názoru, že tie reformy čiastočne pomohli zvýšiť nezávislosť maďarského súdnictva, a preto časť peňazí, tretinu, Maďarsku odblokovala. Keď sa na to pozrieme politicky, tá zhoda medzi uvoľnením peňazí a tým, že Viktor Orbán de facto umožnil otvorenie prístupových rokovaní s Ukrajinou, vyzerá ako ťažko náhodná vec. Čiže áno, Viktor Orbán využíva blokovanie rôznych hlasovaní. Teraz nejde iba o Ukrajinu. Predtým blokoval hlasovanie o nejakej spoločnej pozícii ku zdaňovaniu firiem v Európe a tak ďalej. Čiže využíva tieto blokovania na to, aby si získal nejaké ústupky zo strany Európskej únie a samozrejme najmä tie, ktoré najviac potrebuje, to sú európske peniaze. To, že to urobila komisia, je podľa mňa zlým signálom aj voči iným potenciálnym autokratom, ako je napríklad slovenský premiér.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Aký je názor váš, pán Štefančík, práve na tento krok možného vydierania Viktora Orbána na Európsku komisiu?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Ja by som povedal, že je to viac menej ako jasné. Viktor Orbán potrebuje tieto peniaze, on hľadá spôsoby, ako sa k peniazom dostane. My dobre vieme o Maďarsku, že je práve tým štátom, ktoré patrí medzi popredné priečky v objeme financií, ktoré Maďarsko získava z prostriedkov Európskej únie. To znamená, že zrejme by maďarskej vláde tieto peniaze veľmi chýbali. Keď si predstavíme to, že Európska únia vyčíta okrem iného Maďarsku aj vysokú mieru korupcie, tak predpokladám, že je to závažný zdroj príjmov aj pre túto časť, možnože tej sivej ekonomiky. V každom prípade, Viktor Orbán je známy svojou politikou. Vieme, ako sa stavia napríklad k členstvu Švédska v Severoatlantickej aliancii, že to všetko zdržiava. Takže si viem predstaviť, že to vydieranie, respektíve ten termín je veľmi, veľmi dobre zvolený.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Geist to už načrtoľ, ale s tým, že aký podiel vlastne eurofondy tvrdia, tvoria na rozpočte Maďarska. Možno povedať, že skutočne v Maďarsku, Poľsku ekonomiku to zmrazenie časti európskych financií skutočne zaboľo?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Tak ako som povedal, že Maďarsko skutočne patrí medzi tie štáty, ktoré berú z Európskej únie čo najviac. Na druhej strane sú štáty, ktoré, hlavne zo západnej Európy, ktoré sú čistými, ako keby darcami financií Európskej únie, to znamená, že menej berú ako dávajú. Naopak, Maďarsko patrí na druhú stranu, tak tak spolu s Poľskom, ako aj s Lotyšskom, resp. so štátmi bývalého socialistického bloku. Takže to sú tie štáty, ktoré ktoré, ktorým by tieto peniaze určite chýbali pri financovaní množstva projektov.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Ako sa pán Geist na toto pozerajú možno práve tie krajiny, ktoré skutočne dodržiavajú princípy demokracie?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Ten nástroj bol prijatý práve preto, aby európske peniaze, ktoré majú pomôcť krajinám bývalej východnej strednej Európy ekonomicky dobiehať zvyšok Európskej únie, ktoré majú pomôcť, možno dobudovať verejné služby a tak ďalej, aby tie peniaze končili tam, kde končiť majú. No a práve informácie o relatívne vysokej miere vysokej miere korupcie, informácie o tom, že aj prípady, na ktoré napríklad poukázal OLAF, neboli ďalej vyšetrované, nedostávali sa pred súd, neboli odsúdené. Tieto informácie prispeli k tomu, že bol rastúci tlak na vytvorenie takéhoto nástroja a vlastne s novým programovým obdobím vznikol tento nástroj. Čiže prirodzene v krajinách, ktoré sú prispievateľmi do európskeho rozpočtu, čistými prispievateľmi do európskeho rozpočtu, je toto videné ako ako dôležitý nástroj, ako dôležitá zábezpeka. Je jedno, že aj tieto krajiny profitujú z toho, že sme súčasťou Európskej únie. Áno, aj Holandsko profituje z toho, aj Nemecko profituje z toho. To je všetko v poriadku, ale treba si uvedomiť, že časť peňazí, ktoré platia ich daňoví poplatníci, prichádza do európskeho rozpočtu a odtiaľ smerujú na dobré ciele aj do krajín strednej, východnej Európy, ak sú zneužitú, je prirodzené, že chcú nástroj, ktoré ktorý by im, ktorý by im mohol pomôcť tieto peniaze jednak zabrániť zneužitiu, alebo aspoň vrátiť to, čo je zneužitú. V prípade Maďarska donedávna, a vlastne doteraz ešte aj Poľsko je tu ešte jeden problém, že tieto dve krajiny nie sú súčasťou spolupráce na Európskej prokuratúre. Poľsko sa možno čoskoro stane, ale Maďarsko určite nie so súčasnou vládou. Čiže aj tá dodatočná možnosť ochrany vyšetrovania prípadov neexistuje v Poľsku a neexistuje v Maďarsku. Na Slovensku zatiaľ existuje aspoň to, že Európska prokuratúra vlastne vystúpila pomerne ostro proti plánovaným krokom súvisí aj s tým, že ak by prešli tieto zmeny, tak je reálna šanca vyšetrovať akékoľvek podvody s európskymi peniazmi na Slovensku, by bola nižšia. A to by sa netýkalo opäť iba Slovenska, pretože aj na Slovensku sú orgány alebo teda aj slovenské orgány spolupracujú spolupracujúce s EPPO, spolupracujú na vyšetrovaní cezhraničných zločinov. Čiže vlastne to by oslabilo vyšetrovanie podvodov v celej Európskej únii, respektíve v tých krajinách, ktoré sú súčasťou EPPO.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Štefančík, ako vnímajú zásadné zmeny v trestnom práve a vymáhaní spravodlivosti firmy, spoločnosti, zahraniční investori, ktorí sú už na Slovensku, alebo zvažujú to, že či prídu a budú investovať na Slovensku?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Právna stabilita, respektíve vymožiteľnosť práva, je určite jeden z dôležitých kritérií na to, aby sa nejaká firma, nejaký zahraničný investor rozhodol dať svoje portfólio, svoje peniaze práve do nejakej krajiny. Určite sú aj dôležité ekonomické aspekty, ako je cena práce, respektíve to daňové prostredie, výška daňových sadzieb. Možnože niektoré firmy dokonca získavajú daňové prázdniny, ale firma si musí byť istý istá, respektíve predstavitelia tejto firmy, že podniká v právne čistom prostredí, že miera korupcie skutočne na nízkej úrovni. Aj keď si myslím, že niektorí predstavitelia zahraničnej firmy vedia, zahraničných firiem vedia, ako to na Slovensku chodí. Možno, že práve preto neobchodujú so štátom, pretože tam majú cestu zarúbanú a volia radšej úplne iné cesty.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Môže také ohrozovanie toho vynucovania alebo teda právneho štátu a to, aby súdy fungovali a rozhodovali nezávislé viesť k tomu, že pán Geist niektoré zahraničné firmy odídu zo Slovenska? Alebo budú pokračovať v odchode zo Slovenska?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„To by asi bol súbor rôznych príčin, ale je to určite jeden z faktorov, ktorý vstupuje do rozhodovania. Najmä ak sú to sektory, v ktorom v ktorých povedzme, že môžu mať pocit, že musia konkurovať možno domácim alebo zahraničným firmám, ktoré majú politickú podporu cez rôzne siete korupcie a prepojenia. No tak v tom prípade radšej odídu, ako ako čeliť neférovej súťaži. Hovorí sa, že do istej miery sa toto dialo v Maďarsku. Nie je to proces, ktorý začne o mesiac, keď sa takéto niečo stane, ale je to proces postupný. Maďarsko z týchto vyšehradských krajín, tak Maďarsku sa ekonomicky pomerne slabo darí. A nie je to iba dôsledok stopnutých peňazí, čo je fenomén posledných pár rokov, myslím európskych peňazí, ale je to aj dôsledok toho, že ekonomika je spolitizovaná, že sa tam presadili skupiny a ľudia blízke vládnej moci, čo nie vždy znamená najefektívnejšie ekonomické rozhodnutia. Väčšinou nie.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„A to teda vplýva na to, za koľko si budeme požičiavať a obsluhovať náš vládny dlh?“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„To celkom môže. Ak sa pozrieme na ten rozdiel medzi medzi úrokom, ktoré dnes platí Nemecko a iné členské krajiny Európskej únie, tak Maďarsko platí alebo Maďarsko má jednu z najväčších rizikových prirážok. Aj kvôli tomu, samozrejme, sú tam iné faktory. Majú stále vlastnú menu a tak ďalej. Ale tá riziková prirážka je veľká aj preto, lebo tá ekonomika proste je aj vnútorne krehká tým, že ju nahlodáva zvnútra korupcia.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Pán Štefančík, čo by znamenalo tá prirážka za požičiavanie si pre Slovensko? Pre štát, pre našu ekonomiku?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„To by znamenalo, že by sme buď si menej požičali, poprípade by sme mali vyšší štátny dlh. My dobre vieme, že táto vláda si zaumienila práve na rok 2024 tento štátny dlh postupne znižovať, takže by to malo určite negatívny dopad na verejné financie. A voliči by to mohli, nielen voliči opozičných, ale aj voliči koalíčných strán by to potom následne mohli pocítiť.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„A ako súčasný súboj podľa vás, pán Štefančík, ovplyvní prezidentské voľby, ktoré budú o dva mesiace?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Súboj, ako myslíte?“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Súboj, hovorí sa teda, že súboj medzi opozíciou a koalíciou sa presunul teda za hranice Slovenska a práve práve do Európskeho parlamentu. Má toto vplyv podľa vás na, bude mať to vplyv na prezidentské voľby? Alebo ten tlak ulice môže zohrať nejakým spôsobom, môže obmedziť šance alebo zvýšiť šance naopak, niektorých kandidátov?“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Áno, myslím si, že to určite zvyšuje šancu Ivana Korčoka, pretože Ivan Korčok môže postaviť svoju predvolebnú rétoriku práve aj na tom, že politika Roberta Fica, resp. vládnej koalície, kam patrí aj Peter Pellegrini, sa uberá zlým smerom až tak zlým smerom, že si nás po niekoľkých týždňoch, mesiacoch od vzniku vlády všimla aj taká závažná inštitúcia, ako je Európsky parlament. Takže myslím si, že to môže hrať do karát Ivana Korčoka. Otázne je, že ako uchopí svoju predvolebnú kampaň Peter Pellegrini, pretože voliči Smeru, možnože Slovenskej národnej strany, možnože už hovoríme práve o tom druhom kole, sú voliči, ktorí sú neraz kriticky zameraní voči Európskej únii a to, čo sa deje, respektíve to, že k nám z Bruselu prichádza nejaká kritika, môže byť naopak výhoda Petra Pellegriniho. Ale otázne je, že ako on uchopí svoju kampaň, pretože doteraz sám seba videl skôr ako moderného sociálneho demokrata, ako človeka, ktorý jasne vidí miesto Slovenska v Európskej únii a v Severoatlantickej aliancii. A oslovovať potom práve takých voličov, ktorí by možnože na jednej strane radi sympatizovali aj s pánom Dankom, poprípade s pánom Harabinom, bude mimoriadne komplikované. Dokonca sa obávam, že môže vzniknúť podobná situácia ako v prípade pána Šefčoviča, že na jednej strane človek,

ktorý je telom aj dušou presvedčený Európan, bude chcieť osloviť práve túto skupinu ľudí, neraz nacionalistickými heslami. Takže áno, môže to byť súčasťou volebnej kampane. Pokiaľ sa to podarí minimálne Ivanovi Korčokovi artikulovať do takej miery, že si to všimnú médiá a že si to všimnú voliči. Pretože volebná kampaň prezidenta často nie je o konkrétnom obsahu, ako skôr o forme. A teraz hovorím o forme alebo o formách nekalej nekalej komunikácie, nekalej súťaže, ako napríklad rozličné polopравdy, hoaxy alebo otvorené klamstvá, ktoré určite budú prítomné aj v tejto predvolebnej kampani.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Například americký pas Ivana Korčoka.“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Americký pas, myslím si, že to je len začiatok. Súčasná technológia dokáže vyrobiť rozličné obrazy, fotografie, rozličné videá, ktoré určite budú súčasťou tejto volebnej kampane a ktoré budú určite znevýhodňovať niektorých kandidátov.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„Ďakujem. Tolko relácia Z prvej ruky. V štúdiu bol hosť Radoslav Štefančík, politológ z Ekonomickej univerzity v Bratislave. Ďakujem.“

Radoslav Štefančík, politológ Ekonomickej univerzity:

„Ďakujem za pozvanie.“

Tamara Lištiaková, moderátorka:

„A takisto ďakujem aj Radovanovi Geistovi, odborníkovi na európsku politiku z portálu EurActiv.“

Radovan Geist, odborník na európsku politiku, portál EurActiv:

„Ďakujem. Dovidenia, dopočutia.“